

Briuselis, 2017 m. birželio 2 d.
(OR. en)

9524/17

Tarpinstitucinė byla:
2016/0397 (COD)

SOC 420
EMPL 327
CODEC 891

ATASKAITA

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Ankstesnio dokumento Nr.:	9200/17 SOC 338 EMPL 253 CODEC 812
Komisijos dok. Nr.:	15642/16 SOC 812 EMPL 549 CODEC 1910 + ADD 1 - ADD 8 - COM(2016) 815 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ir Reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 įgyvendinimo tvarką (Tekstas svarbus EEE ir Šveicarijai) – Pažangos ataskaita

I. IVADAS

2016 m. gruodžio 13 d. Komisija pateikė pasiūlymą iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ir Reglamentą (EB) Nr. 987/2009, nustatantį Reglamento (EB) Nr. 883/2004 įgyvendinimo tvarką. Šis pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 48 straipsniu.

Bendras pasiūlymo tikslas – toliau modernizuoti ES socialinės apsaugos koordinavimo taisykles, kad jos būtų aiškesnės ir teisingesnės, taip pat lengviau įgyvendinamos, tokiu būdu prisidedant prie palankesnių sąlygų laisvam asmenų judėjimui ES sudarymo. Visų pirma pasiūlyme daugiausia dėmesio skiriama penkioms sritims:

- i) bedarbio išmokų,
- ii) ilgalaikės priežiūros išmokų,
- iii) tam tikrų socialinių išmokų ekonomiškai neaktyviems judiems ES piliečiams ir
- iv) išmokų šeimai,
- v) teisės aktų, taikytinų komandiruojamiems ar siunčiamiems darbuotojams ir asmenims, dirbantiems dviejose ar daugiau valstybių narių.

Laikydamosi Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros, Komisija atliko potencialių politikos galimybių poveikio vertinimą, kuriame įvertintas jų ekonominis, socialinis, reglamentavimo ir bendras veiksmingumas ir derėjimas su platesniais ES tikslais. Poveikio vertinimas apėmė keturias pasiūlymo sritis, tačiau neapėmė pasiūlymų stiprinti administracines socialinės apsaugos koordinavimo taisykles, susijusias su taikytinais teisės aktais, visų pirma komandiruojamų asmenų atžvilgiu; buvo laikoma, kad jomis arba aiškinamos esamos prievolės pagal galiojančius reglamentus, arba kad jos yra vien tik techninio pobūdžio. Prieš pateikdama pasiūlymą Komisija išsamiai konsultavosi su suinteresuotaisiais subjektais, be kita ko, Administracinei komisijai priklausančiomis valstybėmis narėmis ir socialiniais partneriais. Be to, buvo pradėtos dvi viešos konsultacijos: 2012 m. gruodžio mėn. ir 2015 m. liepos mėn.

Siūlomas teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 48 straipsnis, kuriame nustatyta, kad Europos Parlamentas ir Taryba sprendžia pagal įprastą teisėkūros procedūrą.

Europos Parlamentas nuomonės dar nepateikė.

Pagal numatomą keičiančiojo reglamento įvadą Nuolatinių atstovų komitetas vasario 15 d. pritarė tam, kad būtų surengtas neprivalomas konsultavimasis su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu (EERSK). EERSK ir Regionų komitetas nuomonių dar nepateikė.

Laikoma, kad visos delegacijos toliau laikosi bendrų tikrinimo išlygų dėl šio pasiūlymo. Komisija patvirtino, kad šiame etape ji laikosi pirminio pasiūlymo ir toliau laikosi tikrinimo išlygos dėl bet kokių pasiūlymo pakeitimų.

Dalių ir straipsnių numeravimas (I ir II prieduose) toks, kaip Komisijos pasiūlyme (dok. 15642/16).

II. MALTOS PIRMININKAVIMO LAIKOTARPIU TARYBOJE ATLIKTAS DARBAS

Socialinių klausimų darbo grupė pradėjo nagrinėti pasiūlymą 2017 m. sausio 30 d. ir aptarė šį dokumentą dešimt kartų. Ji paskyrė tris posėdžius bendrosioms pastaboms ir susijusiam poveikio vertinimui aptarti. Delegacijoms buvo išsiųstas klausimynas ir dauguma valstybių narių į jį atsakė; klausimyno atsakymus Socialinių klausimų darbo grupė aptarė vasario 16 d. Poveikio vertinimo aptarimo santrauka pateikiama šios ataskaitos III priede.

Pirmininkaujanti Malta nagrinėjo pasiūlymo dalis, susijusias su „vienodu požiūriu ir tam tikromis socialinėmis išmokomis ekonomiškai neaktyviems judiems piliečiams“ ir „taikytiniais teisės aktais“. Konstatuota, kad padaryta esminė pažanga daugumos nuostatų atžvilgiu. Vis dėlto kai kuriuos klausimus reikės išnagrinėti išsamiau, kadangi jie teisiškai ir techniškai sudėtingi.

Pagrindiniai pirmininkaujančios valstybės narės darbo su šiuo dokumentu etapai yra šie:

**1. VIENODAS POŽIŪRIS IR TAM TIKROS SOCIALINĖS IŠMOKOS
EKONOMIŠKAI NEAKTYVIEMS JUDIEMS PILIEČIAMS**

**Vienodo požiūrio į ekonomiškai neaktyvių judžių piliečių teisę į socialines išmokas
apribojimai (2, 2a (nauja), 5, 5-a (nauja), 5a, 5aa (nauja), 5b, 5c, 47 ir 48
konstatuojamosios dalys; 4, 4a (naujas) straipsniai ir 70 straipsnio 4a dalis (nauja)**

Reglamento (EB) Nr. 883/2004 4 straipsnyje numatytas vienodas požiūris: asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, pagal bet kurios valstybės narės teisės aktus priklauso tos pačios išmokos ir prievolės, kaip ir tos valstybės piliečiams. Komisija pasiūlė naujoje 2 dalyje paaiškinti, kad vienodo požiūrio į ekonomiškai neaktyvių judžių piliečių teisę į socialines išmokas principas gali būti taikomas su sąlyga, kad jie turėtų teisę gyventi toje valstybėje narėje, kaip nurodyta Direktyvoje 2004/38/EB. Pradiniame pasiūlyme Komisija siekė kodifikuoti Teisingumo Teismo bylas C-308/14 *Europos Komisija prieš Jungtinę Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystę*, C-140/12 *Brey* ir C-333/13 *Dano*.

Buvo išsamiai aptartas nukrypimas nuo pagrindinio vienodo požiūrio principo ir dabartinės Teisingumo Teismo praktikos kodifikavimas. Delegacijos laikėsi nuomonės, kad Komisijos pasiūlymu neatsižvelgta į visus pokyčius šioje srityje ir kad reikėtų taip pat atsižvelgti į kitus Teisingumo Teismo praktikos atvejus, tai yra bylą C-67/14 *Alimanovic* ir bylą C-299/14 *García-Nieto*.

Delegacijos iš esmės sutaria, kad remiantis Teisingumo Teismo praktika valstybės narės gali (bet neprivalo) suteikti teisę gauti specialias neįmokines išmokas pinigais, kurios taip pat būtų pagal Direktyvą 2004/38/EB teikiama socialinė parama, kuriai būtų taikomi tos direktyvos 24 straipsnyje nustatyti apribojimai ir sąlygos. Tačiau vis dar esama skirtingų nuomonių dėl požiūrio į kodifikavimą.

Susidarė dvi delegacijų grupės, kurios laikosi skirtingų aiškinimo požiūrių: kai kurios delegacijos pageidavo palikti 4 straipsnyje nustatytą pagrindinį vienodo požiūrio principą tokį, koks yra, ir numatyti kodifikavimą atskirų nuostatų atveju, o kitos delegacijos rėmė Komisijos pasiūlymą atlikti kodifikavimą tiesiogiai 4 straipsnyje. Pastaroji grupė paprašė į 4 straipsnį įtraukti papildomų nuostatų, kadangi teismo praktika *Brey* ir *Dano* bylose, taip pat *Alimanovic* ir *García-Nieto* bylose apėmė skirtingas asmenų, patenkančių į Direktyvos 2004/38/EB taikymo sritį, kategorijas. Šie keturi Teismo sprendimai buvo kodifikuoti į Reglamento (EB) Nr. 883/2004 70 straipsnį įtraukiant naują 4a dalį, kadangi jie visi yra susiję su specialiomis neįmokinėmis išmokomis pinigais.

Vienas iš labiausiai ginčytinų klausimų, dėl kurio delegacijoms nepavyko susitarti, susijęs su bylos C-308/14 *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* kodifikavimu. Diskusijos visų pirma buvo susijusios su tuo, ar ši byla taikoma visoms neįmokinėms socialinės apsaugos išmokoms, ar ji turėtų būti taikoma vien tik išmokoms šeimai (tokioms išmokoms, kurios buvo nagrinėjamos nurodytoje byloje), kodifikavimo procese įtraukiant ne nuostatą į I antraštinę dalį, o naują dalį į Reglamento (EB) Nr. 883/2004 III antraštinės dalies 8 skyriaus 67 straipsnį.

Paskiausiam darbo grupės posėdyje didesnė delegacijų dalis pritarė nuomonei, kad šios Teismo praktikos kodifikavimas turėtų apimti visas neįmokines socialinės apsaugos išmokas, o ne vien tik išmokas šeimai. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė įtraukė naują 4a straipsnį, kuriuo siekiama kodifikuoti bylą C-308/14 *Komisija prieš Jungtinę Karalystę*.

Nors atrodo, kad pirmininkaujančios valstybės narės pasiūlyta 70 straipsnio 4a dalis¹ yra priimtina daugumai delegacijų, reikės atlikti papildomą darbą ekspertų lygmeniu dėl bylos C-308/14 *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* kodifikavimo (frazė „neįmokinės socialinės apsaugos išmokos, kurioms taikomas 3 straipsnis“, paliekama laužtiniuose skliaustuose, žr. I priedą, 5a konstatuojamąją dalį ir 4a straipsnio 1 dalį.).

¹ 70 straipsnio 4a dalies numeracija buvo pakeista, ji atitinka buvusią paskiausio pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinio teksto 70 straipsnio 5 dalį.

Be to, remdamasi diskusijų rezultatais pirmininkaujanti valstybė narė naujo 4a straipsnio 2 dalyje ir naujoje 5a konstatuojamojoje dalyje paaiškino, kad apribojimai turėtų būti taip pat taikomi asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas ir kurie nėra ES piliečiai, būtent asmenims be pilietybės ir pabėgėliams, taip pat jų šeimų nariams ir maitintojo netekusiems asmenims, kurie neatitinka teisėto gyvenimo sąlygų pagal kitas atitinkamas Sąjungos teisės nuostatas. Ši nuostata grindžiama plačiu sutarimu darbo grupėje, kad tokiems asmenims neturėtų būti taikomas palankesnis požiūris nei Sąjungos piliečiams.

Pirmininkaujanti valstybė narė taip pat siūlo pridėti naują 5-a konstatuojamąją dalį (susijusią su 70 straipsnio 4a dalimi, kuria kodifikuojami teismo sprendimai bylose *Brey, Dano, Alimanovic* ir *García-Nieto*), 5a konstatuojamąją dalį (susijusią su 4a straipsniu, kuriuo kodifikuojamas sprendimas byloje *Komisija prieš Jungtinę Karalystę*), naują 5aa konstatuojamąją dalį (susijusią su paaiškinimu, jog turi būti užtikrinama, kad valstybės narės piliečiams lygiavertėse situacijose nebūtų taikomas mažiau palankus požiūris nei kitiems asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas). Remdamasi ekspertų lygiu įvykusių diskusijų rezultatais pirmininkaujanti valstybė narė siūlo išbraukti 5b konstatuojamąją dalį dėl visaverčio sveikatos draudimo, išbraukti 5c konstatuojamąją dalį, kurioje daroma nuoroda į Pagrindinių teisių chartiją, ir sujungti 47 ir 48 konstatuojamąsias dalis į vieną (47 konstatuojamąją dalį). Darbo grupė iš esmės susitarė dėl šio požiūrio.

2. TAIKYTINI TEISĖS AKTAI

a) Skrydžio įgulos arba keleivių salono įgulos nariai

i) Reglamento (EB) Nr. 883/2004 18b konstatuojamoji dalis ir 11 straipsnio 5 dalis

Reglamento Nr. 883/2004 11 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad skrydžio įgulos ar keleivių salono įgulos narių veikla laikoma vykdoma toje valstybėje narėje, kurioje yra jų pagrindinė buvimo vieta. Komisijos pasiūlymu 11 straipsnio 5 dalis ir 18b konstatuojamoji dalis atnaujinamos siekiant jas suderinti su nauja „pagrindinės buvimo vietos“ apibrėžtimi, pateikta Komisijos reglamente (ES) Nr. 965/2012.

Darbo grupėje dėl šio atnaujinimo nekilo jokių svarbesnių klausimų, tačiau kelios valstybės narės suabejojo, ar praktiška nustatyti, kad veikla vykdoma „išimtinai“ pagrindinės buvimo vietos valstybėje narėje. Kadangi žodis „išimtinai“ nėra įrašytas tiesiogiai dėl to, kad suderintos sąvokų apibrėžtys, pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė jį išbraukti. Dėl to neprieštaravo nė viena valstybė narė. Kaip nurodė Komisija, nepaisant to, ar žodis „išimtinai“ yra įrašytas tekste, ar ne, 11 straipsnio 5 dalyje pateikiama su kolizinėmis teisės normomis susijusi taisyklė siekiant nustatyti vienos valstybės narės taikytinus teisės aktus, todėl gali būti nustatoma tik viena pagrindinė buvimo vieta.

Pirmininkaujanti valstybė narė laikosi nuomonės, kad dėl Reglamento (EB) 883/2004 11 straipsnio 5 dalies ir 18b konstatuojamosios dalies iš esmės susitarta.

ii) Reglamento (EB) Nr. 987/2009 15 straipsnio 2 dalis

Komisija pasiūlė į 15 straipsnio 2 dalį įrašyti nuorodą į 11 straipsnio 5 dalį, kad būtų įtraukta nuostata dėl perkeliamojo dokumento A1 išdavimo skrydžio įgulos ir keleivių salono įgulos nariams, nurodytiems Reglamento (EB) 883/2004 11 straipsnio 5 dalyje.

Darbo grupėje iš esmės susitarta dėl šios nuostatos, kaip pasiūlė Komisija.

b) Specialios taisyklės dėl taikytinų teisės aktų

i) Reglamento (EB) Nr. 883/2004 12 straipsnis

12 straipsnyje nustatyta, kurios valstybės narės teisės aktai taikytini pagal darbo sutartį ar savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie dirba valstybėje narėje ir kurie yra išsiunčiami arba vyksta į kitą valstybę narę dirbti ne ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui. Komisija pasiūlė atnaujinti vartojamus terminus tam, kad „komandiruojo“ sąvoka, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 883/2004, būtų suderinta su „komandiruojo darbuotojo“ sąvoka, kaip apibrėžta Direktyvoje 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo, ir todėl, siekiant padidinti teisinį aiškumą, atskirti sąvokas „komandiruojami“ ir „siunčiami“ darbuotojai. Be to, pasiūlymu numatyta, kad draudimas pakeisti komandiruojamus darbuotojus taikomas ir savarankiškai dirbantiems asmenims.

Darbo grupėje iš esmės susitarta dėl to, kad siūlomą sąvokų „komandiruojami“ ir „siunčiami“ darbuotojai atskyrimą įgyvendinti praktikoje būtų sudėtinga ir kad su šiuo pakeitimu susijusios išlaidos nusvertų minimalią naudą. Be to, tam tikros valstybės narės pirmenybę teikė plačiam pakeitimo aiškinimui, o kitos rinkosi siauresnį požiūrį.

Siekdama padidinti pagal Komandiravimo direktyvą ir reglamentą vartojamų terminų dėl socialinės apsaugos koordinavimo aiškumą, pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė darant nuorodą tiek į pagal darbo sutartį dirbančius, tiek į savarankiškai dirbančius asmenis terminą „komandiruojamas“ darbuotojas pakeisti terminu „siunčiamas“ darbuotojas. Dėl to terminas „komandiruojamas“ nebebus aktualus siekiant nustatyti taikytinus teisės aktus pagal reglamentą ir reikš tik komandiruojamą darbuotoją pagal Direktyvą 96/71/EB.

Siekdama atsižvelgti į abu skirtingus požiūrius dėl pakeitimo aiškinimo, 12 straipsnio 2 dalyje pirmininkaujanti valstybė narė išlaikė platesnį požiūrį; šioje dalyje pripažįstama, kad pakeitimo draudimas galėtų būti pažeistas net ir tais atvejais, kai asmeniui, kuriuo pakeičiamas darbuotojas arba savarankiškai dirbantis asmuo, taikomi kitos valstybės narės teisės aktai. Be to, pirmininkaujanti valstybė narė įtraukė naują 12 straipsnio 2a dalį, kad būtų galima taikyti pakeitimo draudimo išimtis. Nauja 12 straipsnio 2a dalimi leidžiama ribotai nukrypti nuo bendro draudimo pakeisti siunčiamus darbuotojus / savarankiškai dirbančius asmenis, jei bendras darbo ar veiklos laikotarpis neviršija 24 mėnesių. Paskutiniame darbo grupės posėdyje pirmininkaujanti valstybė narė pažymėjo, kad apskritai pritariama jos siūlomai formuluotei. Paskutiniai naujos 12 straipsnio 2a dalies pakeitimai padaryti siekiant tikslesnės teksto formuluotės, atsižvelgiant į delegacijų pritarimą bendram požiūriui, kurio laikomasi šioje dalyje.

Pirmininkaujanti valstybė narė laikosi nuomonės, kad dėl Reglamento (EB) 883/2004 12 straipsnio iš esmės susitarta.

ii) Reglamento (EB) Nr. 987/2009 14 straipsnis. Išsami informacija, susijusi su Reglamento (EB) Nr. 12 ir 13 straipsniais

14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad darbuotojas turi būti anksčiau priklausęs valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs jo darbdavys, socialinės apsaugos sistemai. Komisija pasiūlė darbdavio įsisteigimo valstybę narę pakeisti siunčiančiąja valstybe nare ir pirmą dalį suderinti su jos pasiūlymu dėl 12 straipsnio (siunčiami / komandiruojami darbuotojai ir nuoroda į Direktyvą 96/71/EB).

14 straipsnio 5a dalyje išaiškinta, kad, tuo atveju, kai veikla vykdoma keliose valstybėse narėse, darbuotojui tos valstybės narės, kurioje yra darbdavio ar įmonės registruota buveinė arba veiklos vieta, teisės aktai turėtų būti taikomi tik tuo atveju, jei darbdavys toje valstybėje narėje vykdo didelę veiklos dalį. Kitais atvejais darbuotojui taikomi tos valstybės narės, kurioje yra darbdavio interesų arba veiklos centras, teisės aktai.

Pagal 14 straipsnio 12 dalį ES piliečiui, kuris gyvena trečiojoje šalyje ir pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirba dviejose ar daugiau valstybių narių ir kuriam, vadovaujantis tų valstybių narių nacionalinės teisės aktais, taikomi tų valstybių teisės aktai, būtų taikomi tik tos valstybės narės, kurioje yra įmonės registruota buveinė arba veiklos vieta arba jo veiklos interesų centras, socialinės apsaugos teisės aktai, lyg tai būtų jo gyvenamosios vietos valstybė.

Paskutiniame Socialinių klausimų darbo grupės posėdyje pirmininkaujanti valstybė narė pateikė du 1 dalies ir 5a dalies variantus. Kalbant apie 14 straipsnio 1 dalį, daug delegacijų teikė pirmenybę 1 variantui, t. y. formuluotei „siunčiančioji valstybė narė pagal pagrindinio reglamento II antraštinę dalį“. Mažesnis skaičius delegacijų teikė pirmenybę 2 variantui, t. y. „pirmoji valstybė narė, nurodyta pagrindinio reglamento 12 straipsnio 1 dalyje“, o trečia delegacijų grupė nurodė, kad jos pageidautų išlaikyti *status quo*, t. y. palikti valstybę narę, kurioje yra įsisteigęs darbdavys. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė siūlo tęsti darbą remiantis 1 variantu, tačiau tekstą įrašo laužtiniuose skliaustuose, kadangi diskusijos šiuo klausimu gali tęstis (žr. II priede pateiktą 14 straipsnio 1 dalį).

Taip pat gali prireikti tolesnių diskusijų dėl šios 14 straipsnio 1 dalies, kiek tai susiję su kai kurių delegacijų pateiktais pasiūlymais, remiantis *ad hoc* grupės komandiravimo klausimais, kurią 2014 m. gruodžio 9 d. 341-ajame posėdyje įsteigė Administracinė komisija, ataskaita (2016 m. gegužės mėn.), kad 14 straipsnio 1 dalyje turėtų būti sąlyga, pagal kurią tam, kad asmuo būtų laikomas atitinkančiu reikalavimus, kad galėtų būti siunčiamas pagal 12 straipsnį, jis turi būti anksčiau ne trumpiau kaip tris mėnesius priklausęs siunčiančiosios valstybės narės teisės aktų sistemai. Šios delegacijos taip pat teikia pasiūlymus, susijusius su „pakeitimo draudimu“, kuris reiškia, kad tais atvejais, kai pasibaigė laikotarpis, kuriam darbuotojas buvo išsiųstas pagal 12 straipsnio 1 dalį, to paties darbuotojo ir tos pačios valstybės narės atžvilgiu naujas laikotarpis negali būti pradėtas tol, kol nuo pirmesnio laikotarpio pabaigos nebus praėję bent trys mėnesiai. Šios delegacijos prašo, kad tai būtų taikoma ir tada, jei darbuotojas darbo vietos valstybėje narėje vykdė veiklą, kurios laikotarpiu jam buvo taikomi kitos valstybės narės teisės aktai pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 13 straipsnį.

Panašiai, iš dviejų pirmininkaujančios valstybės narės pasiūlytų 5a dalies variantų daug delegacijų pirmenybę teikė pirmajam variantui, t. y. formuluotei „toje valstybėje narėje, kurioje įmonė vykdo didžiąją savo veiklos dalį, kiek tai susiję su vykdomos veiklos trukme ir (arba) suteiktų paslaugų skaičiumi“, o ne 2 variantui, t. y. formuluotei „atitinkamo pagal darbo sutartį dirbančio asmens gyvenamosios vietos valstybėje narėje“². Tačiau kita delegacijų grupė yra susirūpinusi, kad pakeitus 14 straipsnio 5a dalį gali būti sukurta nereikalinga administracinė našta įstaigoms, ir prieštaravo tam, kad šiame straipsnyje būtų nustatytas reikalavimas dėl didelės veiklos dalies vykdymo, todėl pasisako už *status quo*.

² Komisija išreiškė rimtų abejonių dėl tokio požiūrio, nurodydama, kad taip būtų žengtas žingsnis atgal šių reglamentų ankstesnių pakeitimų atžvilgiu ir galėtų sudaryti palankesnes sąlygas elgtis oportunistiškai.

Kai kurios delegacijos nurodė, kad galėtų pritarti tam, kad nuostata dėl didelės veiklos dalies vykdymo būtų įtraukta, jei būtų nustatyta speciali išimtis tarptautiniam transporto sektoriui. Todėl pirmininkaujanti valstybė narė siūlo palikti pirmą variantą skliausteliuose ir tęsia diskusijas dėl to, ar reikalavimas dėl didelės veiklos dalies vykdymo turėtų būti taikomas ir 12 straipsniui, ir 13 straipsniui, ir, jei taip, tai kurioje valstybėje narėje turėtų būti laikoma, kad yra įmonės registruota buveinė arba veiklos vieta, jei ji nevykdo didelės savo veiklos dalies toje valstybėje narėje, kurioje priimami svarbiausi įmonės sprendimai ir kurioje atliekamos jos centrinės administracijos funkcijos (žr. II priede pateikiamą 14 straipsnio 5a dalį).

Kiek tai susiję su 14 straipsnio 12 dalimi, buvo iš esmės susitarta dėl taikytinų teisės aktų nustatymo remiantis sąlygine gyvenamąja vieta, kuri laikoma esanti toje valstybėje narėje, kurioje ES pilietis, gyvenantis už ES ribų, vykdo didžiąją savo veiklos dalį darbo laiko atžvilgiu, o ne toje valstybėje narėje, kurioje yra registruota buveinė arba veiklos vieta arba jo veiklos interesų centras, kaip siūlė Komisija.

iii) Reglamento (EB) Nr. 987/2009 16 straipsnis. Pagrindinio reglamento 13 straipsnio taikymo tvarka

16 straipsnis yra susijęs su taikytinų teisės aktų nustatymo tvarka tais atvejais, kai asmuo dirba dviejose ar daugiau valstybių narių. Komisija pasiūlė 1 ir 5 dalyse nustatyti, kad darbdavys gali inicijuoti procedūrą savo darbuotojų vardu ir kad darbdavys turi būti informuotas apie sprendimą dėl taikytinų socialinės apsaugos teisės aktų. Apie šį sprendimą turi būti informuotos ir valstybės narės, kurioje yra darbdavys, įstaigos. Jeigu gyvenamosios vietos įstaiga nustato, kad taikomi kitos valstybės narės teisės aktai, galiojanti tvarka, pagal kurią pirmiausia priimamas laikinas sprendimas, kuris tampa galutiniu per du mėnesius, taikoma tuo atveju, jeigu kita susijusi įstaiga neužginčija to sprendimo per tą laikotarpį.

Po išsamių diskusijų ir derinimo buvo iš esmės susitarta dėl viso straipsnio, parengto atsižvelgiant į darbo grupės darbo rezultatus.

c) Kompetentingų valdžios institucijų įsipareigojimai (Reglamento (EB) Nr. 883/2004 75a straipsnis)

Komisija pasiūlė šiuo metu Reglamento (EB) Nr. 987/2009 89 straipsnio 3 dalyje numatytą įpareigojimą perkelti į Reglamento (EB) Nr. 883/2004 naują straipsnį, siekiant labiau pabrėžti šią nuostatą, pagal kurią kompetentingos valdžios institucijos turi užtikrinti, kad jų įstaigos būtų informuotos apie visas atitinkamas su koordinavimu susijusias nuostatas, įskaitant Administracinės komisijos sprendimus, ir jų laikytųsi. Taip pat nustatytas įpareigojimas skatinti kompetentingų institucijų ir darbo inspekcijų bendradarbiavimą nacionaliniu lygmeniu.

Darbo grupėje buvo iš esmės susitarta dėl šios nuostatos teksto, parengto atsižvelgiant į diskusijų rezultatus.

d) Įgyvendinimo aktai (Reglamento (EB) Nr. 883/2004 72 straipsnio ea punktas (naujas), 76a straipsnis ir 76b straipsnis (naujas))

Komisija pasiūlė įrašyti 76a straipsnį, siekiant suteikti įgaliojimus Europos Komisijai priimti įgyvendinimo aktus pagal SESV 291 straipsnį, kad būtų užtikrintos vienodos 12 ir 13 straipsniuose išdėstytų specialių taisyklių taikymo sąlygos. Be to, Komisija pasiūlė, kad Komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2001, turėtų būti Administracinė komisija (AK), nurodyta Reglamento (EB) Nr. 883/2004 IV antraštinėje dalyje.

Pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė išbraukti, *inter alia*, nuorodą į „sąlygų, kuriomis tas dokumentas išduodamas, nustatymą“, nes, jos nuomone, tokios situacijos yra nustatytos Reglamente (EB) Nr. 987/2009. Ji taip pat pasiūlė performuluoti 3 dalį į atskirą 76b straipsnį, kartu panaikinant AK dvigubą vaidmenį, atsižvelgiant į su juo susijusius praktinius sunkumus ir specifinį komitologijos komiteto vaidmenį pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnį.

Darbo grupėje taip pat buvo surengta išsami diskusija dėl AK vaidmens, jos įnašo į Komisijos darbą ir neprivalomų sprendimų bei teisiškai privalomų įgyvendinimo aktų tarpusavio ryšio. Siekiant sustiprinti valstybių narių ekspertų vaidmenį, į 76b straipsnio 3 dalį įtraukta nuostata dėl tų atvejų, kai nuomonė nepateikiama; šią nuostatą tapo įmanoma įtraukti pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalį. Panašiai, AK būtų prašoma pateikti nuomones prieš Komisijai priimant įgyvendinimo aktus, nekeičiant tokių aktų priėmimo procedūros; dėl šio teksto iš esmės susitarta pastarajame darbo grupės posėdyje, ir pirmininkaujanti valstybė narė siūlo jį perkelti iš 76a straipsnio 3 dalies į 72 straipsnio, susijusio su AK uždaviniais, naują ea punktą ir šiek tiek patikslinti jo formuluotę.

Pirmininkaujanti valstybė narė laikosi nuomonės, kad darbo grupė iš esmės susitarė dėl principų, kuriais grindžiami Reglamento 883/2004 72 straipsnio e a punktas, 76a ir 76b straipsniai.

e) Sukčiavimo sąvokos apibrėžtis (Reglamento (EB) Nr. 987/2009 1 straipsnis)

Komisija iš dalies pakeitė 1 straipsnį, siekdama įtraukti naują sukčiavimo sąvokos apibrėžtį, susietą su jos pasiūlymu dėl 5 straipsnio 2 dalies.

Pirmininkaujanti valstybė narė laikosi nuomonės, kad dėl šio straipsnio iš esmės susitarta.

f) Kitoje valstybėje narėje išduotų dokumentų ir patvirtinamųjų įrodymų teisinė galia (Reglamento (EB) Nr. 987/2009 5 straipsnis ir 19a straipsnis (naujas))

Komisija pasiūlė padaryti keletą pakeitimų 5 straipsnyje, susijusių su išduotų dokumentų galiojimu, ir dėl ginčijimo tvarkos. Visų pirma buvo įrašytas reikalavimas, kuriuo nustatyta, kad įstaigos išduotas asmens padėtį liudijantis dokumentas turėtų galioti tik tada, jei yra visa privaloma pateikti informacija. Be to, buvo pasiūlyta nustatyti 25 darbo dienų terminą išdavusioms įstaigoms persvarstyti dokumento išdavimo pagrindą ir prireikus jį ištaisyti arba anuliuoti atgaline data, ir dviejų darbo dienų terminą skubos atveju. Šie terminai grindžiami Darbuotojų komandiravimo paslaugų vykdymo užtikrinimo direktyva 2014/67/ES.

Atlikus išsamią šio straipsnio analizę pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlė, remdamasi vienos delegacijos, kuriai pritarė kitos delegacijos, pasiūlymu, padalyti 5 straipsnio tekstą į dvi dalis; bendroji dalis, susijusi su išduodamų dokumentų galiojimu, paliekama 5 straipsnyje, o kita dalis, susijusi su bendradarbiavimu kilus abejonėms dėl išduotų dokumentų galiojimo dėl taikomos teisėkūros procedūros, perkeliama į Reglamento (EB) Nr. 987/2009 II antraštinę dalį, 19a straipsnį.

Pastarajame darbo grupės posėdyje buvo iš esmės susitarta vadovautis šiuo požiūriu. Dėl 5 straipsnio buvo iš esmės susitarta, išskyrus vieną sakinį pirmos dalies pabaigoje dėl reikalavimo užpildyti visus privalomus formos laukus, kad dokumentas būtų laikomas galiojančiu. Atitinkamas tekstas įrašytas laužtiniuose skliaustuose (žr. II priedą, 5 straipsnio 1 dalį) ir turi būti papildomai išnagrinėtas atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu perkeliamuosiuose dokumentuose nėra nurodyta tokių privalomų laukų, ir dėl jo ryšio su 76a straipsniu dėl įgyvendinimo aktų.

Kalbant apie 19a straipsnį, darbo grupė iš esmės dėl jo susitarė. Įstaigų bendradarbiavimui nustatyti terminai pratęsti iki 30 darbo dienų įprastos tvarkos atveju, o skubos tvarkos atveju – iki dešimties darbo dienų. Tačiau tebėra vienas neišspręstas klausimas: pirmininkaujanti valstybė narė siūlo išlaikyti anuliavimo arba ištaisymo atgaline tvarka principą, kuriam, atrodo, pastarajame darbo grupės posėdyje pritarė didesnė dalis delegacijų. Tai dar reikia toliau nagrinėti, kadangi tam prieštarauja nemaža delegacijų grupė, visų pirma dėl administracinių sunkumų, susijusių su anuliavimu atgaline tvarka, ir dėl to, kad kai kuriais atvejais, kai pakeičiama išdavusi įstaiga, neįmanoma žinoti apie klaidingus komandiravimo atvejus. Todėl atitinkamas sakinytis buvo įrašytas laužtiniuose skliaustuose (žr. II priedą, 19a straipsnio 2 dalį).

Kitas neišspręstas klausimas yra susijęs su AK Taikinimo komisijos nuomonių poveikiu. Grupė delegacijų pateikė pasiūlymą teigdama, kad kompetentingos įstaigos, savanoriškai prašančios AK taikinimo, turėtų įsipareigoti laikytis AK sprendimų pagal taikinimo procedūrą, o prireikus anuluoti ar paskelbti negaliojančiais išduotus dokumentus. Šis klausimas buvo iškeltas dėl Teisingumo Teismo sprendimų, kuriais perkeliamuosius dokumentus gali anuluoti tik išdavusi įstaiga, o dėl to kyla daug praktinių sunkumų prašančiosioms įstaigoms.

g) Reglamento (EB) Nr. 987/2009 73 straipsnis. Suteiktų ar išmokėtų nepriklausančių išmokų pinigais bei natūra ir įmokų nagrinėjimas

Komisijos pasiūlymas dėl 73 straipsnio (1 ir 2 dalyse) yra susijęs su kompensacijos taikymu reikalavimų nagrinėjimui tais atvejais, kai taikytini teisės aktai būna pakeisti atgaline data. Įrašyta nauja 4 dalis, siekiant užtikrinti, kad nacionaliniai terminai negalėtų būti priežastimi atsisakyti nagrinėti įstaigų tarpusavio reikalavimus. 5 dalyje Komisija siūlo nustatyti 5 metų laikotarpį pagal šį 73 straipsnį, skaičiuojant atgal nuo dienos, kai pradedama valstybių narių ginčų sprendimo procedūra, kaip nurodyta 5 straipsnio 2 dalyje arba 6 straipsnio 3 dalyje.

Dėl itin sudėtingų techninių aspektų ir turinio buvo nuspręsta diskusijas dėl 73 straipsnio perkelti į vėlesnį etapą, kuomet Socialinių klausimų darbo grupėje bus svarstoma Reglamento (EB) Nr. 987/2009 IV antraštinė dalis. Be to, delegacijos jau susitarė, kad šį klausimą dar turi nagrinėti ekspertai.

III. IŠVADOS

Pirmininkaujanti Malta įdėjo daug pastangų, kad būtų padaryta kuo didesnė pažanga nagrinėjant šiuos du atitinkamus skyrius. Pirmininkaujanti valstybė narė laikosi nuomonės, kad dėl didelio nuostatų skaičiaus darbo grupėje iš esmės susitarta.

Tačiau dar reikia tęsti diskusijas techniniu lygmeniu dėl šių klausimų:

- 1) **Reglamento (EB) Nr. 883/2004 4a straipsnio ir susijusios 5a konstatuojamosios dalies:** kokios išmokos turėtų būti įtrauktos į bylos C-308/14 *Europos Komisija prieš Jungtinę Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystę* kodifikavimą?

- 2) **Reglamento (EB) Nr. 987/2009 5 straipsnio 1 dalies:** ar išduoti dokumentai turėtų galioti tik jeigu užpildyti visi privalomi laukai?
- 3) **Reglamento (EB) Nr. 987/2009 5 straipsnio 4 dalies:** ar į šį straipsnį turėtų būti įtraukta tai, kad kompetentingos įstaigos turėtų įsipareigoti laikytis Taikinimo komisijos, kuri yra Administracinės komisijos komitetas, nuomonės, ir prireikus anuluoti arba paskelbti negaliojančiais išduotus dokumentus, jeigu Taikinimo komisija pareiškia tokią nuomonę?
- 4) **Reglamento (EB) Nr. 987/2009 14 straipsnio 1 dalies:** ar šis straipsnis turėtų būti iš dalies pakeistas kaip siūloma pirmininkaujančios valstybės narės 1 variante, ir ar turėtų būti nustatytos naujos „ankstesnio priklausymo“ ir „pakeitimo draudimo“ (abiem atvejais nustatant trijų mėnesių terminą) sąlygos?
- 5) **Reglamento (EB) Nr. 987/2009 14 straipsnio 5a dalies:** ar šiame straipsnyje turėtų būti nustatytas reikalavimas dėl didžiosios veiklos dalies vykdymo, siekiant apimti 12 ir 13 straipsnius (su galimybe taikyti išimtį tarptautinio transporto sektoriui) ir, jeigu taip, kurioje valstybėje narėje įmonė turėtų būti laikoma registruota arba kurioje valstybėje narėje turėtų būti laikoma jos veiklos vieta tuo atveju, jeigu ji nevykdo didžiosios veiklos dalies valstybėje narėje, kurioje priimami svarbiausi įmonės sprendimai ir kurioje atliekamos jos centrinės administracijos funkcijos?
- 6) **Reglamento (EB) Nr. 987/2009 19a straipsnio 2 dalies:** ar anuliavimas arba ištaisyimas pagal šį straipsnį visada turėtų būti taikomas atgaline data, jeigu atitinkamos valstybės narės nesusitaria priešingai pagal pagrindinio reglamento 16 dalį, atsižvelgiant į suinteresuoto (-ų) asmens (-ų) interesus?

Pirmininkaujanti valstybė narė laikosi nuomonės, kad jos darbo rezultatas yra svarbus žingsnis tikslinant atitinkamas šių dviejų skyrių nuostatas ir sudaro tvirtą pagrindą diskusijoms dėl viso pasiūlymo tęsti, siekiant kuo greičiau užbaigti darbą Taryboje.

Pasiūlymo nuostatos, susijusios su *vienodu požiūriu ir galimybėmis gauti socialines išmokas*
Reglamentas (EB) Nr. 883/2004

2 konstatuojamoji dalis

Sutartyje nenumatyta jokių įgaliojimų, išskyrus numatytus 308 straipsnyje, imtis atitinkamų priemonių socialinės apsaugos srityje ne pagal darbo sutartį dirbančių asmenų atžvilgiu.

2a konstatuojamoji dalis

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 45 ir 48 straipsniuose užtikrinamas laisvas darbuotojų judėjimas uždraudžiant bet kokių formų diskriminaciją dėl pilietybės ir numatoma priimti būtinas priemones socialinės apsaugos srityje toms laisvėms apsaugoti. Be to, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 21 straipsnį kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje laikydamasis Sutartyse ir joms įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų.

5 konstatuojamoji dalis

Tokiu koordinavimu būtina Sąjungoje garantuoti vienodą požiūrį į atitinkamus asmenis pagal skirtingus nacionalinės teisės aktus.

5-a konstatuojamoji dalis

Taikydamas bendrąjį vienodo požiūrio principą, įtvirtintą šiame reglamente, Teismas savo sprendimuose bylose C-140/12 *Brey*, C-333/13 *Dano*, C-67/14 *Alimanovic* ir C-299/14 *Garcia-Nieto* nustatė, kad vienodam požiūriui, tiek, kiek tai susiję su galimybėmis naudotis specialiomis neįmokinėmis išmokomis pinigais, kurios taip pat yra socialinė parama pagal Direktyvą 2004/38/EB, gali būti taikomi apribojimai ir sąlygos, išdėstyti tos direktyvos 24 straipsnyje. Kad piliečiams ir institucijoms padidėtų teisinis aiškumas, ši teismo praktika turėtų būti kodifikuota. Taikant vienodo požiūrio apribojimus turėtų būti laikomasi Sąjungos teisės, įskaitant proporcingumo principą, remiantis Teismo aiškinimu.

5a konstatuojamoji dalis

Sprendime byloje C-308/14 *Europos Komisija prieš Jungtinę Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystę* Teismas nustatė, kad valstybės narės, laikydamosi Sąjungos teisės, įskaitant proporcingumo principą, asmenų, kuriems taikomas šio reglamento 11 straipsnio 3 dalies e punktas, galimybėms gauti [neįmokines socialinės apsaugos išmokas, kurioms taikomas 3 straipsnis]³ gali taikyti teisės gyventi šalyje turėjimo sąlygą pagal Direktyvą 2004/38/EB. Kaip nurodė Teismas, tikrinimas, ar asmuo turi teisę gyventi šalyje, turėtų būti atliekamas laikantis Direktyvos 2004/38/EB nustatytų reikalavimų. Kad piliečiams ir institucijoms padidėtų teisinis aiškumas, ši teismo praktika turėtų būti kodifikuota.

5aa konstatuojamoji dalis

Būtina užtikrinti, kad valstybės narės piliečiams lygiavertėse situacijose nebūtų taikomas mažiau palankus požiūris nei kitiems asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas. Todėl šiuo reglamentu nustatyti vienodo požiūrio apribojimai, nedarant poveikio kitose Sąjungos teisės nuostatose numatytoms teisėms į vienodą požiūrį, taip pat turėtų būti *mutatis mutandis* taikomi pastarajai grupei.

³ Žr. ataskaitos II skirsnio 1 dalį.

5b konstatuojamoji dalis

[...]

5c konstatuojamoji dalis

[...]

47 konstatuojamoji dalis

Šiuo reglamentu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisų chartijoje ir Europos žmogaus teisių konvencijoje.

48 konstatuojamoji dalis

[...]

4 straipsnis

Vienodas požiūris

Jeigu šiame reglamente nenumatyta kitaip, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, pagal bet kurios valstybės narės teisės aktus priklauso tos pačios išmokos ir prievolės, kaip ir tos valstybės piliečiams.

4a straipsnis

Vienodo požiūrio apribojimai asmenų, kurie neturi teisės gyventi šalyje pagal Sąjungos teisę, atžvilgiu

1. Nukrypstant nuo 4 straipsnio, valstybė narė, kurios teisės aktai taikomi pagal šio reglamento 11 straipsnio 3 dalies e punktą, gali laikydamasi Sąjungos teisės nustatyti, kad galimybei [gauti neįmokines socialinės apsaugos išmokas, kurioms taikomas 3 straipsnis]⁴ būtų taikoma teisės gyventi šalyje turėjimo sąlyga pagal Direktyvą 2004/38/EB.
2. Valstybės narės taip pat gali taikyti 1 dalyje nurodytus apribojimus *mutatis mutandis* asmenims be pilietybės ir pabėgėliams, taip pat jų šeimų nariams ir maitintojo netekusiems asmenims, kurie neatitinka teisėto gyvenimo arba buvimo šalyje sąlygų pagal kitas atitinkamas Sąjungos teisės nuostatas.

70 straipsnis

Bendroji nuostata

- 4a. Valstybė narė, laikydamasi Sąjungos teisės, gali nukrypti nuo 4 straipsnio ir nustatyti, kad galimybei gauti šio straipsnio 2 dalyje nurodytas išmokas, kurios taip pat yra socialinė parama pagal Direktyvą 2004/38/EB, taikoma sąlyga, pagal kurią asmuo, prašantis šių išmokų, turi atitikti vienodo požiūrio sąlygas pagal tos direktyvos 24 straipsnį.

⁴ Žr. ataskaitos II skirsnio 1 dalį.

Pasiūlymo nuostatos, susijusios su *taikytiniais teisės aktais***Reglamentas (EB) Nr. 883/2004****18b konstatuojamoji dalis**

2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, su pakeitimais, padarytais 2014 m. sausio 29 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 83/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, III priedo FTL dalyje sąvoka skrydžio įgulos ir keleivių salono įgulos narių „pagrindinė buvimo vieta“ apibrėžiama kaip įgulos nariui oro vežėjo priskirta vieta, kurioje paprastai prasideda ir baigiasi jo darbo laikas arba darbo laikų seka, ir kurioje įprastomis aplinkybėmis oro vežėjas nėra atsakingas už atitinkamo įgulos nario apgyvendinimą.

11 straipsnis**Bendrosios taisyklės**

5. Skrydžio įgulos ir keleivių salono įgulos nario, teikiančio keleivių ar krovinių pervežimo oro transportu paslaugas, veikla laikoma vykdoma toje valstybėje narėje, kurioje yra jo pagrindinė buvimo vieta, kaip nustatyta 2012 m. spalio 5 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 965/2012, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su orlaivių naudojimu skrydžiams susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, su pakeitimais, padarytais 2014 m. sausio 29 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 83/2014, III priedo FTL dalyje.

12 straipsnis

Specialios taisyklės

1. Asmeniui, kuris dirba pagal darbo sutartį valstybėje narėje darbdaviui, kuris joje paprastai vykdo savo veiklą, ir kurį tas darbdavys išsiunčia į kitą valstybę narę dirbti tam darbdaviui, toliau taikomi pirmosios valstybės narės teisės aktai, su sąlyga, kad numatyta tokio darbo trukmė neviršija 24 mėnesių ir jis nepakeičia kito anksčiau siūsto pagal darbo sutartį dirbančio asmens, kuriam taikoma ši dalis, arba savarankiškai dirbančio asmens, kuriam taikoma 2 dalis.
2. Asmeniui, kuris paprastai vykdo veiklą kaip savarankiškai dirbantis asmuo valstybėje narėje ir kuris vyksta vykdyti panašios veiklos į kitą valstybę narę, toliau taikomi pirmosios valstybės narės teisės aktai, su sąlyga, kad numatyta tokios veiklos trukmė neviršija 24 mėnesių ir kad tas asmuo nepakeičia kito anksčiau siūsto pagal darbo sutartį dirbančio asmens, kuriam taikoma 1 dalis, arba savarankiškai dirbančio asmens, kuriam taikoma ši dalis.
- 2a. Jei pagal darbo sutartį dirbantis asmuo, kuriam taikoma 1 dalis, arba savarankiškai dirbantis asmuo, kuriam taikoma 2 dalis, nebaigia darbo ar veiklos, ir jį pakeičia kitas asmuo, kitam asmeniui toliau taikomi valstybės narės, iš kurios jis yra siunčiamas arba kurioje jis paprastai vykdo veiklą kaip savarankiškai dirbantis asmuo, su sąlyga, kad bendra visų asmenų darbo ar veiklos trukmė antroje valstybėje narėje neviršija 24 mėnesių.

72 straipsnis

Administracinės komisijos uždaviniai

- ea) teikia Europos Komisijai nuomones dėl įgyvendinimo aktų projektų, kaip nurodyta 76a straipsnyje, prieš jų priėmimą pagal tame straipsnyje nurodytą procedūrą, ir pateikia Europos Komisijai atitinkamus pasiūlymus dėl minėtų įgyvendinimo aktų peržiūros;

75a straipsnis

Kompetentingų valdžios institucijų įsipareigojimai

1. Kompetentingos valdžios institucijos užtikrina, kad jų įstaigos būtų informuotos ir taikytų visas teises ir kitas nuostatas, įskaitant Administracinės komisijos sprendimus, tose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas ir įgyvendinimo reglamentas, ir laikantis šiuose reglamentuose nustatytų sąlygų.
2. Siekdamas užtikrinti, kad būtų tinkamai nustatomi taikytini teisės aktai, kompetentingos valdžios institucijos prireikus remia jų įstaigų ir kitų atitinkamų organų, įskaitant darbo inspekcijas jų valstybėse narėse, bendradarbiavimą.

76a straipsnis

Įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus

1. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriuose nustatoma tvarka, prireikus įskaitant terminus, kurios turi būti laikomasi siekiant užtikrinti šio reglamento 12 ir 13 straipsnių įgyvendinimą vienodomis sąlygomis. Tais įgyvendinimo aktais nustatomos standartinės procedūros dėl:
 - perkeliamojo dokumento, kuriame patvirtinama, kokie socialinės apsaugos teisės aktai yra taikomi jo turėtojai, išdavimo, formato ir turinio,

- prieš išduodant, anuliuojant ar ištaisant dokumentą tikrintinų veiksmų sąrašo,
 - išdavusios įstaigos vykdomo dokumento anuliavimo ar ištaisymo, kai valstybės narės, kurioje vykdoma veikla, kompetentinga įstaiga užginčija jo tikslumą ir galiojimą remiantis patvirtinamąja informacija ir toks užginčijimas yra pagrįstas.
2. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 76b straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. [...]

76b straipsnis

Nagrinėjimo procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
3. Jei komitetas nuomonės nepateikia, Europos Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

Reglamentas Nr. 987/2009

1 straipsnis

Apibrėžtys

2 dalies ea punktas sukčiavimas – bet koks tyčinis veikimas ar tyčinis neveikimas, siekiant įgyti teisę į socialinės apsaugos išmokas ar jas gauti arba išvengti socialinės apsaugos įmokų mokėjimo, pažeidžiant atitinkamos valstybės narės teisę, pagrindinį reglamentą arba šį reglamentą;

5 straipsnis

Kitoje valstybėje narėje išduotų dokumentų ir patvirtinamųjų įrodymų teisinė galia

1. Valstybių narių įstaigos priima kitos valstybės narės įstaigos išduotus asmens padėtį liudijančius dokumentus, reikalingus pagrindiniam reglamentui ir įgyvendinimo reglamentui taikyti, ir patvirtinamuosius įrodymus, kurių pagrindu tie dokumentai buvo išduoti, nebent valstybė narė, kurioje jie buvo išduoti, juos anuliuotų arba paskelbtų negaliojančiais. [Tokie dokumentai galioja tik jeigu užpildyti visi privalomi laukai]⁵.
2. Nedarant poveikio 19a straipsniui, kilus abejonėms dėl dokumento galiojimo arba dėl duomenų, kuriais dokumentas grindžiamas, tikslumo, dokumentą gaunanti valstybės narės įstaiga prašo dokumentą išdavusios įstaigos suteikti reikiamą tikslesnę informaciją, o tam tikrais atvejais anuliuoti arba ištaisyti tą dokumentą. Išdavusi įstaiga persvarsto dokumento išdavimo pagrindą ir prireikus jį anuliuoja arba ištaiso.
3. Jei kyla abejonių dėl atitinkamo (-ų) asmens (-ų) pateiktos informacijos, dokumento ar patvirtinančių įrodymų galiojimo ar faktų, kuriais pagrįstas dokumentas, tikslumo, bet kuri atitinkama įstaiga kompetentingos įstaigos prašymu, jeigu tai įmanoma, atlieka reikiamą tokios informacijos ar dokumento patikrinimą.

⁵ Žr. ataskaitos II skirsnio 2 dalies f punktą.

4. Jei atitinkamoms įstaigoms nepavyksta susitarti, ne anksčiau kaip po mėnesio nuo tos dienos, kurią dokumentą gavusi įstaiga pateikė prašymą, per kompetentingas valdžios institucijas gali būti kreipiamasi į Administracinę komisiją. Administracinė komisija siekia suderinti skirtingas nuomones per šešis mėnesius nuo dienos, kurią į ją buvo kreiptasi.

14 straipsnis

Išsami informacija, susijusi su pagrindinio reglamento 12 ir 13 straipsniais

1. Taikant pagrindinio reglamento 12 straipsnio 1 dalį, formuluotė „asm[uo], kuris dirba pagal darbo sutartį valstybėje narėje darbdaviui, kuris joje paprastai vykdo savo veiklą, ir kurį tas darbdavys išsiunčia į kitą valstybę narę“, apima asmenį, įdarbintą siekiant jį išsiųsti į kitą valstybę narę, jei atitinkamam asmeniui prieš jo darbo pagal darbo sutartį pradžią jau taikomi [siunčiančiosios valstybės narės pagal pagrindinio reglamento II antraštinę dalį] teisės aktai.⁶
- 5a. Taikant pagrindinio reglamento II antraštinę dalį, „registruota buveinė arba veiklos vieta“ – registruota buveinė arba veiklos vieta, kurioje priimami svarbiausi įmonės sprendimai ir kurioje atliekamos jos centrinės administracijos funkcijos, [jeigu įmonė toje valstybėje narėje vykdo didelę veiklos dalį. Kitu atveju laikoma, kad registruota buveinė arba veiklos vieta yra toje valstybėje narėje, kurioje įmonė vykdo didžiąją savo veiklos dalį, kiek tai susiję su vykdomos veiklos trukme ir (arba) suteiktų paslaugų skaičiumi]⁷.

⁶ Žr. ataskaitos II skirsnio 2 dalies b punkto ii papunktį.

⁷ Žr. ataskaitos II skirsnio 2 dalies b punkto ii papunktį.

12. Jei asmuo, gyvenantis už Sąjungos teritorijos ribų, vykdo veiklą kaip pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbantis asmuo dviejose ar daugiau valstybių narių ir jei šiam asmeniui pagal tų valstybių narių nacionalinę teisę taikomi tų valstybių teisės aktai, pagrindinio reglamento ir įgyvendinimo reglamento nuostatos dėl taikytinų teisės aktų nustatymo taikomos *mutatis mutandis*, laikantis nuostatos, kad to asmens gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje, kurioje tas asmuo vykdo didžiąją savo veiklos dalį, kiek tai susiję su darbo laiku Sąjungos teritorijoje.

15 straipsnis

Pagrindinio reglamento 11 straipsnio 3 dalies b ir d punktų, 11 straipsnio 4 dalies, 11 straipsnio 5 dalies ir 12 straipsnio taikymo tvarka (dėl informacijos teikimo atitinkamoms įstaigoms)

2. 1 dalis *mutatis mutandis* taikoma asmenims, kuriems taikomi pagrindinio reglamento 11 straipsnio 3 dalies d punktas ir 11 straipsnio 5 dalis.

16 straipsnis

Pagrindinio reglamento 13 straipsnio taikymo tvarka

1. Dviejose ar daugiau valstybių narių vykdančią veiklą asmuo apie tai informuoja gyvenamosios vietos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos paskirtą įstaigą. Šią informaciją to asmens vardu taip pat gali pateikti darbdavys.
2. Paskirta gyvenamosios vietos įstaiga nedelsdama nustato, kokie teisės aktai taikomi atitinkamam asmeniui, atsižvelgdama į pagrindinio reglamento 13 straipsnį ir į įgyvendinimo reglamento 14 straipsnį. Jeigu ši įstaiga nustato, kad taikomi tos valstybės narės, kurioje yra ši įstaiga, teisės aktai, ji informuoja apie tokį taikytinų teisės aktų nustatymą visų valstybių narių, kuriose vykdoma veikla ir (arba) kuriose yra darbdavys, paskirtas įstaigas.

3. Jeigu paskirta gyvenamosios vietos įstaiga nustato, kad taikomi kitos valstybės narės teisės aktai, toks nustatymas yra laikinas ir ši įstaiga nedelsdama informuoja apie tokį laikiną taikytinų teisės aktų nustatymą visų valstybių narių, kuriose vykdoma veikla ir (arba) kuriose yra darbdavys, paskirtas įstaigas. Laikinas nustatymas tampa galutiniu per du mėnesius nuo tada, kai atitinkamų valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų paskirtos įstaigos apie tai informuojamos, išskyrus atvejus, kai bent viena iš šių įstaigų iki šio dviejų mėnesių laikotarpio pabaigos informuoja paskirtą gyvenamosios vietos įstaigą apie tai, kad ji dar negali pritarti laikinam nustatymui arba kad ji laikosi kitos nuomonės šiuo klausimu.
5. Valstybės narės, kurios teisės aktai nustatomi laikinai arba galutinai taikytinai, kompetentinga įstaiga nedelsdama informuoja apie tokį nustatymą atitinkamą asmenį ir (arba) jo darbdavį.

19 straipsnis

Informacijos teikimas atitinkamiems asmenims ir darbdaviams

3. Įstaiga, gavusi prašymą išduoti pirmiau nurodytą pažymėjimą, atlieka tinkamą faktų, svarbių pagrindinio reglamento II antraštinėje dalyje nustatytų taisyklių taikymui, įvertinimą ir patvirtina, kad pažymėjime pateikta informacija yra teisinga.

19a straipsnis

Bendradarbiavimas tuo atveju, kai kyla abejonių dėl išduotų dokumentų, susijusių su taikytiniais teisės aktais, galiojimo

1. Kilus abejonėms dėl dokumento, kuriuo nurodoma atitinkamo asmens padėtis taikytinų teisės aktų tikslais, galiojimo arba dėl duomenų, kuriais tas dokumentas yra grindžiamas, tikslumo, dokumentą gaunanti valstybės narės įstaiga prašo dokumentą išdavusios įstaigos suteikti reikiamą tikslesnę informaciją, o tam tikrais atvejais anuliuoti arba ištaisyti tą dokumentą. Prašančioji įstaiga pagrindžia savo prašymą ir pateikia atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus, dėl kurių tas prašymas yra pateiktas.

2. Gavusi tokį prašymą, dokumentą išdavusi įstaiga persvarsto dokumento išdavimo pagrindus ir, jeigu aptinkama klaida, jį anuliuoja arba ištaiso per 30 darbo dienų nuo prašymo gavimo. [Dokumentas anuliuojamas arba ištaisomas atgaline data, išskyrus atvejus, kai atitinkamos valstybės narės pagal pagrindinio reglamento 16 straipsnį susitaria kitaip, atsižvelgdamos į atitinkamo (-ų) asmens (-ų) interesus.]⁸ Jeigu dokumentą išdavusi įstaiga mano, jog remiantis turimais įrodymais nėra jokių abejonių, kad to dokumento prašęs asmuo sukčiavo, ji nedelsdama anuliuoja arba ištaiso tą dokumentą atgaline data.
3. Jeigu dokumentą išdavusi įstaiga, persvarsčiusi dokumento išdavimo pagrindus, neranda jokių klaidų, ji nusiunčia prašančiajai įstaigai visus turimus įrodymus per 30 darbo dienų nuo prašymo gavimo. Skubiais atvejais, kai skubos priežastys yra aiškiai nurodytos ir pagrįstos prašyme, tai padaroma per dešimt darbo dienų nuo prašymo gavimo, nepaisant to, kad dokumentą išdavusi įstaiga gali būti nebaigusi svarstymų pagal a punktą.
4. Jei prašančioji įstaiga, gavusi turimus įrodymus, toliau abejoja dėl dokumento galiojimo arba dėl duomenų, kuriais grindžiami tame dokumente pateikti faktai, tikslumo, arba mano, kad informacija, kuria remiantis dokumentas buvo išduotas, yra neteisinga, ji gali šiuo tikslu pateikti įrodymų ir pateikti dar vieną prašymą suteikti tikslesnės informacijos ir prireikus prašyti dokumentą išdavusios įstaigos anuliuoti arba ištaisyti tą dokumentą laikantis pirmiau išdėstytos tvarkos ir laiko terminų.
5. Jeigu gaunančioji įstaiga toliau turi abejonių ir atitinkamos įstaigos nepasiekia susitarimo, atitinkamai taikoma 5 straipsnio 4 dalis.

⁸ Žr. ataskaitos II skirsnio 2 dalies f punktą.

73 straipsnis

**Suteiktų ar išmokėtų nepriklausančių išmokų pinigais bei natūra ir įmokų nagrinėjimas
laikino išmokų skyrimo ar taikytinų teisės aktų pakeitimo atgaline data atveju**

*Socialinių klausimų darbo grupė nusprendė atidėti debatus dėl 73 straipsnio iki to laiko, kai bus
aptariama įgyvendinimo reglamento IV ANTRAŠTINĖ DALIS.*

Darbo grupės diskusijų dėl poveikio vertinimo santrauka

Apskritai didžioji delegacijų dauguma laikėsi nuomonės, kad **politikos kontekstas, teisinis pagrindas ir problemų nustatymas** poveikio vertinime buvo aiškiai arba iš dalies patikslinti ir tinkamai nurodyti. Tačiau dauguma delegacijų taip pat pareiškė susirūpinimą dėl to, kad nėra įvertintas pakeitimų, susijusių su taikytiniais teisės aktais ir komandiravimu, poveikis; jų nuomone, šie pakeitimai yra esminio, o ne techninio pobūdžio. Kelioms delegacijoms susirūpinimą taip pat sukėlė tai, kad nėra pakankamai pagrįstas nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo vienodo požiūrio principo, politikos kontekstas ir teisinis pagrindas. Pareikštas surūpinimas dėl to, ar teisinis pagrindas galioja siūlomiems ilgalaikės priežiūros išmokų pakeitimams. Be to, kelios delegacijos manė, kad ne visada aiškiai išdėstytos apibrėžtys, ypač ilgalaikės priežiūros išmokų ir ekonomiškai neaktyvių asmenų apibrėžtys. Kai kurių delegacijų netenkino poveikio vertinime padarytos išvados dėl išmokų šeimai, nes jos nesutiko su pateikta statistine analize ir manė, kad išmokų šeimai indeksavimo galimybę reikėjo įtraukti į pasiūlymą. Tam prieštaravo didelė kitų delegacijų grupė. Didžioji delegacijų dauguma sutiko, kad poveikio vertinime aiškiai nustatyti **subsidiarumo ir proporcingumo** principai.

Grupė delegacijų manė, kad poveikio vertinime nurodyti **politikos tikslai, politikos galimybės** ir remiantis analize padarytos išvados ne visada yra nuoseklūs; panašu, kad poveikio vertinime arba nėra padaryta jokių išvadų, arba padarytos skirtingos išvados dėl to, kuri politikos galimybė yra siūloma, ypač dėl išmokų šeimai, galimybės eksportuoti bedarbio išmokas pratęsimo ir dėl nuo vienodo požiūrio leidžiančios nukrypti nuostatos. Kai kurios delegacijos abejojo ir dėl to, ar pasiūlyme nurodytus politinius sprendimus remia socialiniai partneriai ir kiti suinteresuotieji subjektai; jų nuomone, panašu, kad taip nėra, remiantis poveikio vertinimu. Kitas delegacijas tenkina nurodyti politikos tikslai ir politikos galimybės.

Daugumos delegacijų nuomone, kiekvienos poveikio vertinime nurodytos galimybės **poveikio** analizė yra daugmaž aiški. Daug delegacijų pabrėžė, kad panaudotuose **duomenyse** yra spragų ir kad daugeliu atveju jie yra pasenę, o tai kenkia analizei ir padarytoms išvadoms. Daug delegacijų nurodė, kad trūksta duomenimis pagrįstos aiškos analizės dėl bedarbio išmokų eksporto pratęsimo. Kai kurios kitos delegacijos manė, kad Šveicariją reikėjo platesniu mastu įtraukti į poveikio vertinimą, ypač kiek tai susiję su tarpvalstybinių darbuotojų bedarbio išmokomis. Delegacijų grupė manė, kad ekonominio poveikio MVI analizė nepakankamai išsami, o kitas delegacijas šis vertinimas tenkina. Socialinio poveikio vertinimas daugumą delegacijų tenkina tik iš dalies. Be to, daugumos delegacijų nuomone, poveikio aplinkai ir poveikio vartotojams vertinimas yra tinkamas, o poveikio konkurencijai analizė yra patenkinama arba iš dalies patenkinama. Didžioji delegacijų dauguma manė, kad poveikis pagrindinėms teisėms išnagrinėtas tinkamai.

Dauguma delegacijų atsakė, kad poveikis **reglamentavimo išlaidoms** įvertintas tik tam tikru mastu. Jos pažymėjo, visų pirma dėl tarpvalstybinių darbuotojų bedarbio išmokų, kad analizei naudotas tik ribotas duomenų kiekis ir kad šiuo klausimu įvertintas tik tam tikras poveikis.

Dauguma delegacijų laikėsi nuomonės, kad į **Reglamentavimo patikros valdybos** pastabas ir **rekomendacijas** atsižvelgta arba atsižvelgta tam tikru mastu. Kai kurių delegacijų nuomone, poveikio vertinime nepakankamai atsižvelgta į Reglamentavimo patikros valdybos raginimą atlikti labiau kiekybinę analizę, o kitos delegacijos manė, kad poveikio vertinimas per ilgas.

Visos į atitinkamą klausimą atsakiusios delegacijos manė, kad taikyta tinkama **metodika** ir kad aiškiai apibūdinti apribojimai ir netikrumai. Delegacijas apskritai tenkina arba iš dalies tenkina, kaip poveikio vertinime apibūdinta **stebėsenos** ir vertinimo tvarka, taip pat tenkina siūlomi rodikliai, tačiau dauguma atsakiusių delegacijų nurodė, kad poveikio vertinime nėra pateikta pakankamai informacijos apie **perkėlimo į nacionalinę teisę termino** poveikį.